

Stanowisko Rady Przejrzystości
nr 195/2013 z dnia 16 września 2013 r.
w sprawie zasadności wydawania zgody na refundację produktu
lecniczego Daraprim (pirymetamina) we wskazaniu: toksoplazmoza,
toksoplazmoza w przebiegu zakażenia HIV

Rada Przejrzystości uważa za zasadne wydawanie zgody na refundację produktu leczniczego Daraprim (pirymetamina) we wskazaniu: toksoplazmoza, toksoplazmoza w przebiegu zakażenia HIV.

Uzasadnienie

Pirymetamina stosowana zawsze z sulfadiazyną w postaci skojarzonego leczenia, jest aktualnie jedyną formą skutecznej terapii toksoplazmozy na świecie. Skuteczność schematów terapeutycznych z zastosowaniem Daraprimu jest od lat potwierdzona zarówno w badaniach klinicznych jak i obserwacjach poczynionych w populacjach rzeczywistych. Produkt leczniczy Daraprim powinien być finansowany ze środków publicznych ponieważ jest podstawowym lekiem w leczeniu toksoplazmozy w przebiegu zakażenia HIV, zarówno w schematach podstawowych i alternatywnych.

Przedmiot wniosku

Zlecenie Ministra Zdrowia dotyczy zbadania zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego Daraprim (pyrimethaminum) tabl. 25 mg, we wskazaniu: toksoplazmoza, toksoplazmoza w przebiegu HIV.

Zlecenie z art. 31 e ust. 1 ustawy o z dnia 24 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz.1027 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2012 roku o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. Nr 122, poz.696 z późn. zm.).

Wskazany produkt leczniczy jest sprowadzany z zagranicy zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.), gdyż na terenie Polski nie jest dopuszczony do obrotu.

Mając na uwadze fakt, iż Daraprim (pirymetamina) jest trzecim z kolei lekiem zleconym w powyższym trybie mającym zastosowanie w leczeniu toksoplazmozy, w niniejszym stanowisku wykorzystano informacje z dwóch wcześniejszym opracowań tj.:

1. Raport Nr: AOTM-OT-431-11/2013. Sulfadiazin (sulfadiazinum) tabl. 500 mg we wskazaniu: toksoplazmoza. Raport ws. zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego
2. Raport Nr: AOTM-OT-431-20/2013. Fansidar (sulfadoxinum + pyrimethaminum) tabl. 0,5 g + 0,025 g we wskazaniu: toksoplazmoza wrodzona z zajęciem ośrodkowego układu nerwowego i narządu wzroku. Raport ws. zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego.

Szczególnie dotyczy to raportu związanego z oceną produktu leczniczego Sulfadiazin. Jest to sulfonamid, który zgodnie z odnalezionymi dowodami naukowymi, wytycznymi klinicznymi, opiniami ekspertów powinien być stosowany łącznie z pirymetaminą.

Problem zdrowotny

Toksoplazmoza (łac. toxoplasmosis, ang. toxoplasmosis) jest pasożytniczą chorobą ludzi i innych zwierząt spowodowana zarażeniem pierwotniakiem *Toxoplasma gondii*.

Przebieg kliniczny zależy od rodzaju postaci inwazyjnej pierwotniaka, źródła zarażenia, patogenności szczepu, sprawności układu odporności oraz intensywności inwazji.

U osób immunokompetentnych przebieg jest zwykle bezobjawowy lub skąpoobjawowy (85% przypadków). Toksoplazmoza może przebiegać w postaci węzłowej (powiększenie węzłów chłonnych najczęściej szyjnych, karkowych i potylicznych do średnicy 3 cm; węzły są tkliwe w ostrym okresie inwazji, potem niebolesne, nie ropieją), postaci ocznej (zapalenie siatkówki i naczyńki); postaci uogólnionej (objawy ze strony jednego lub kilku narządów wewnętrznych (zapalenie mięśnia sercowego, płuc, opłucnej, wątroby z jej powiększeniem, powiększenie śledziony, niedokrwistość, skaza krwotoczna) i/lub OUN (zapalenie mózgu, opon mózgowo-rdzeniowych, rdzenia kręgowego, zapalenie wielonerwowe)).

Toksoplazmoza wrodzona: zarażenie płodu w wyniku parazytemii *T. gondii* u kobiety w ciąży lub tuż przed zapłodnieniem i może przebiegać jako: samoistne poronienie, wewnątrzmaciczna śmierć płodu; objawowe zarażenie płodu i noworodka (postać uogólniona z bardzo poważnymi następstwami rozwojowymi); postać uogólniona lub narządowa rozwijająca się w pierwszych miesiącach życia niemowlęcia; odległa reaktywacja zarażenia w okresie młodzieńczym lub u młodych osób dorosłych, postać skąpoobjawowa lub bezobjawowa.

Najcięższe następstwa dla płodu niesie zarażenie w I (poronienie, śmierć płodu, ciężkie zaburzenia neurologiczne) i II (ciężkie zapalenie OUN z poważnymi zaburzeniami neurologicznymi) trymestrze ciąży. Nieleczona (także gdy zarażenie bezobjawowe) wykazuje tendencję do wielokrotnych reaktywacji, najczęściej w 2. i 3. dekadzie życia (zazwyczaj jako postać oczna).

Opis wnioskowanej technologii medycznej

Produkt leczniczy Daraprim (grupa farmakoterapeutyczna: leki przeciw malarii, diaminopirymidyny) zawiera substancję czynną pirymetaminę, kod ATC: P01BD01), której działanie przeciwpierwotniakowe polega na specyficznym hamowaniu aktywności metabolizmu kwasu foliowego w komórkach pierwotniaków (*Plasmodium*, *Toksoplazma*). Pirymetamina koncepcyjnie hamuje reduktazę dihydrofolianową. Jej powinowactwo do enzymu pierwotniaka jest o wiele większe niż do enzymu ludzkiego.

Aktualnie produkt leczniczy Daraprim nie posiada ważnego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej. Lek Daraprim posiada pozwolenie na dopuszczenie do obrotu w następujących krajach Unii Europejskiej: Belgia, Niemcy, Luksemburg, Holandia, Wielka Brytania.

Wskazania zarejestrowane:

- profilaktyka malarii: Daraprim jest wskazany do stosowania w chemioprophylaktyce malarii wywołanej przez wrażliwe szczepy *Plasmodia*. Ponieważ odporność na pirymetaminę rośnie na całym świecie, Daraprim można uznać za odpowiedni do stosowania u osób zamieszkałych na terenach, gdzie pirymetamina jest uznawana za skuteczną. Nie powinna być stosowana jako profilaktycznie przez podróżnych.

- Toksoplazmoza: leczenie zwykle nie jest wymagane dla bezobjawowych lub łagodnych przypadków toksoplazmozy. Daraprim, w połączeniu z sulfonamidami jest skuteczny w leczeniu następujących stanów chorobowych związanych z zakażeniem *Toksoplazma*: toksoplazmozowa encefalopatia (TE) oraz inne stany wynikające z niedoboru immunologicznego u dorosłych zarażonych HIV; infekcje oczne, w których istnieje ryzyko uszkodzenia widzenia; zakażenie płodu w wyniku infekcji u matki podczas ciąży.

W leczeniu toksoplazmozy Daraprim nie powinien być stosowany w monoterapii. Musi być zastosowany w połączeniu z sulfonamidem.

Alternatywne technologie medyczne

Zgodnie z uzyskanym stanowiskiem eksperckim leczeniem alternatywnym dla zastosowania pirymetaminy w połączeniu z sulfadiazyną i kwasem folinowym jest połączenie pirymetaminy z klindamycyną i kwasem folinowym.

Skuteczność kliniczna i bezpieczeństwo

Dowody naukowe, które odnaleziono w trakcie prac nad oceną produktu leczniczego Sulfadiazin, wskazywały na konieczność stosowania łącznego pirymetaminy z sulfadiazyną w leczeniu pacjentów z toksoplazmozą. W trakcie przeprowadzonego wówczas wyszukiwania odnaleziono 19 publikacji dotyczących badań klinicznych oraz trzy przeglądy systematyczne The Cochrane Collaboration dotyczące leczenia toksoplazmozy.

Wyniki przeglądu systematycznego Dedicoat 2011 oraz 3 prospektywnych, randomizowanych, opublikowanych w języku angielskim badań klinicznych III fazy (Soheilian 2005, Soheilian 2011, Balaskas 2012), a także publikacji Foulon 1999, wskazują na skuteczność skojarzenia sulfadiazyny z pirymetaminą w leczeniu toksoplazmozy. Ponadto, lek ten wskazywany jest jako stosowana terapia także w publikacjach medycznych takich jak Szczeklik 2011.

Działania niepożądane związane z zastosowaniem pirymetaminy to: zaburzenia krwi i układu chłonnego: niedokrwistość (bardzo często), leukopenia, małopłytkowość (często), pancytopenia (bardzo rzadko); zaburzenia układu nerwowego: bóle głowy (bardzo często), zawroty głowy (często), drgawki (bardzo rzadko); zaburzenia układu oddechowego: zapalenie płuc z naciekami komórkowymi i eozynowymi; zaburzenia żołądkowo-jelitowe: wymioty, nudności, biegunka (bardzo często), kolka, owrzodzenie jamy ustnej (bardzo rzadko); zaburzenia skóry i tkanki podskórnej: wysypka (bardzo często), zaburzenia pigmentacji skóry (niezbyt często), zapalenie skóry (bardzo rzadko); zaburzenia ogólne i stany w miejscu podania: gorączka (niezbyt często).

Propozycje instrumentów dzielenia ryzyka

Nie dotyczy.

Stosunek kosztów do uzyskiwanych efektów zdrowotnych

Nie dotyczy.

Wpływ na budżet płatnika publicznego

Aktualnie produkt leczniczy Daraprim nie posiada ważnego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Może być on sprowadzany z zagranicy, jeżeli jego zastosowanie jest niezbędne dla ratowania życia lub zdrowia pacjenta (na warunkach i w trybie określonym w art. 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne), tj. na podstawie zapotrzebowania, wystawianego przez szpital albo lekarza prowadzącego leczenie poza szpitalem, potwierdzone przez konsultanta z danej dziedziny medycyny. Na wniosek, Minister Zdrowia może wydać decyzję o objęciu refundacją sprowadzonego leku (na podstawie art. 39 ustawy o refundacji), jest on wówczas wydawany świadczeniobiorcy za opłatą ryczałtową za opakowanie jednostkowe.

Cena produktu leczniczego Daraprim sprowadzanego/refundowanego w II kwartale 2013 r. zgodnie z danymi przekazanymi przez MZ wahała się od 17,84 do 27,09 PLN netto.

Rozwiązania proponowane w analizie racjonalizacyjnej

Nie dotyczy.

Rekomendacje innych instytucji dotyczące ocenianej technologii medycznej

Siedem rekomendacji klinicznych odnalezionych w trakcie prac nad oceną produktu leczniczego Sulfadiazin wskazuje na konieczność stosowania łącznego pirymetaminy z sulfadiazyną, w szczególności w różnych postaciach toksoplazmozy (u dzieci, kobiet ciężarnych, pacjentów po przebytych transplantacjach, pacjentów zakażonych HIV, z zapaleniem mózgu).

Nie odnaleziono żadnych rekomendacji refundacyjnych dotyczących leku Daraprim; odnaleziono informację o finansowaniu leku Daraprim ze środków publicznych w Australii i Nowej Zelandii.

Dodatkowe uwagi Rady

Brak uwag.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, Rada Przejrzystości przyjęła stanowisko jak na wstępie.

.....
Wiceprzewodniczący Rady Przejrzystości
prof. Michał Myśliwiec

Tryb wydania stanowiska

Stanowisko wydano na podstawie art. 31 e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz.1027 z późn .zm.), z uwzględnieniem raportu ws. zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego AOTM-OT-431-26/2013, Daraprim (pirymetamina), tabl. 25 mg we wskazaniu: toksoplazmoza, toksoplazmoza w przebiegu HIV, wrzesień 2013 r.

Inne wykorzystane źródła danych, oprócz wskazanych w ww. raporcie:

1. Nie dotyczy.

KARTA NIEJAWNOŚCI

Dane zakreślone **kolorem żółtym** stanowią informacje publiczne podlegające wyłączeniu ze względu na tajemnicę przedsiębiorcy: **GlaxoSmithKline Export Ltd.**

Podstawa prawna wyłączenia jawności: art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.) w zw. z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 z późn. zm.).

Organ dokonujący wyłączenia jawności: Agencja Oceny Technologii Medycznych

Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia jawności: GlaxoSmithKline Export Ltd.